

РЕЗЮМЕ

от д-р Десислава Стойчева

на монографията *Актьорите, мениджърите и уменията на бъдещето*
Ролята на актьорите и арт мениджърите за развитието на обществото
Издателска къща „ИнфоДАР“ ЕООД- София, 2018

представена като хабилитационен труд в конкурса за заемане на академичната
длъжност „доцент“

В книгата „Актьорите, мениджърите и уменията на бъдещето“ са изследвани компетентностите, които ще бъдат необходими в бъдещия глобален пазар и ролята на актьорските умения за позициониране на работа в различни професионални области. Чрез анализ на международни икономически изследвания, както и стратегически документи на европейските институции, са представени изводи за изискванията на работодателите, за ключовите компетентности и „меките умения“, които ще бъдат необходими за професионална реализация във всички сфери на общественото развитие

За първи път същността и характерните особености на обучителния процес на студентите по „Актьорство за драматичен театър“ в НАТФИЗ са анализирани от гледна точка на уменията за работа, които ще са необходими в бъдеще. Авторът доказва, че компетентностите на актьорите са част от уменията на бъдещето. С развиването на творческа индивидуалност, въображение, емоционална памет, асоциативно мислене, психология на общуването, работа в екип и много други умения, обобщени в книгата, актьорите са активни участници и потенциални лидери в икономическия, културния и социалния живот. С „меките умения“, придобити в обучението и развити в практиката, те допринасят както за собствената си професионална реализация, така и за социално-икономическото развитие на обществото.

Фокусът в първата глава на книгата е върху практическото приложение на актьорските компетентности в различни социално-икономически области – в педагогическо- възпитателни, образователни, социално-ангажирани творчески дейности, както и в икономическата сфера. Авторът насочва вниманието върху образователната и социалната роля на актьора. Чрез интервюта и анкети е представена педагогическата работа на актьори, изучавали Арт мениджмънт, които възпитават деца в театрални школи /Симона Попова, Мариан Бачев, Даниана Коева/. По-подробно са анализирани уменията, които придобиват младите хора при участие в ученически театрални фестивали. Изследвана е социалната роля на заниманията с театър на детска театрална школа „Петровден“, както и социално-ангажирани проекти на Театър „Реплика“ и на Театър „Цвете“, които оказват въздействие чрез арт психо-социални техники в образователната и здравната работа с подрастващите и с различни целеви групи, включително такива с физически и интелектуални различия, деца в неравностойно положение, жертви на насилие и др. Приложението на актьорските умения в развитието на икономиката е представено чрез интервю с Дарин Ангелов.

Актьорите оказват въздействие върху възпитанието на децата в различните школи. Но развитието на детските и младежките публики зависи в голяма степен и от дейностите на организациите в областта на културата. На базата на практическия си опит като дългогодишен мениджър на големи международни проекти в културната сфера в Британски съвет и преподавател по Арт мениджмънт в НАТФИЗ, авторът изследва политики и дейности на културни организации за привличане, възпитаване и развитие на публиките. Фокусът е върху мисията на културната организация, проучването на аудиториите, възпитаването на детските и привличането на младежките публики, посещението в театъра като социално преживяване, както и организирането на специални събития и програми за развитие на аудиториите /Малък сезон на ТРСфумато, 36 часовият маратон на НАТФИЗ и др/. След като анализира значими образователни, социално-ангажирани театрални проекти и форуми за възпитаване и привличане на нови публики, авторът предлага и методи за оценяване на техните резултати, принос и въздействие, които могат да бъдат използвани от мениджърите на културните институти.

Новото поколение арт мениджъри в театралната сфера са представени подробно в третата глава на книгата. Проследяването на професионалната реализация на завършилите студенти от различните специалности години след приключване на образованието им, е сложен процес, който изисква финансов и времеви ресурс. Книгата поставя началото на такъв вид проучване за студентите, завършилите специалността „Мениджмънт в сценичните изкуства“, както и за някои от тези, които са изучавали Арт мениджмънт, като част от бакалавърски програми – „Театрознание и театрален мениджмънт“, „Режисура за драматичен театър“, „Режисура за куклен театър“. Чрез анкетни карти и интервюта е събрана и анализирана информация за професионалната реализация на повечето от арт мениджърите. Като резултат, всички, които са попълнили анкетните карти, използват придобитите знания и умения в професионални дейности, като част от мениджърски екипи, в независими театрални трупни, при инициране и реализиране на артистични проекти и др.

Книгата поставя началото на база данни от *Добри практики*, реализирани с участието или под ръководството на новото поколение арт мениджъри, завършили НАТФИЗ „Кр. Сарафов“, представени в книгата чрез интервюта, като метод за оценка на въздействието. Някои от тях вече са директори, други са част от управленските екипи на държавни, общински и частни театри. Анализирани са работещи механизми и успешно реализирани проекти за привличането, възпитаването и развитието на публиките в театрите в София и в няколко извънстолични театри чрез интервюта с Даниела Димова, директор, Театрално-музикален продуцентски център Варна, Михаил Байков, заместник директор, Младежки театър „Николай Бинев“, Боян Желязков, експерт „Връзки с обществеността“, Театър 199 „В. Стойчев“, Екатерина Кънчева, заместник –директор- административна част, Театър“ София“, Йордан Алексиев, заместник-директор, Театър „БЪЛГАРСКА АРМИЯ“, Върбина Ангелова, Малък куклен театър „Слон“, Яна Бобева, съосновател на сдружение с нестопанска цел „Ин Пулс“, Красимира Кръстева, координатор HandPlayed Productions, д-р Тодор Димитров - Мечкарски, преподавател в НАТФИЗ „Кр. Сарафов“. Представена е и информация за иновативни проекти на арт мениджъри, завършили НАТФИЗ „Кр. Сарафов“ чрез техни анкетни карти. Успешно осъществените проекти предоставят полезна информация за работещи идеи на всички мениджъри в областта на изкуствата и ще могат да се използват, както при разработването на нови проекти, така и в обучителни програми.